

ikke Andet, saa dog en Slags Skff. og Brugstvang paa dem, der maasse yderst daarligt have Raad til at give Noget. Hvorfor skulle vi dog hjælpe til at paalægge en saadan Tvang, da det ikke er nødvendigt for den Embedsmands Underhold, med hvis Lønning vi her beskæftige os? Jeg tror, at man efter Alt, hvad der er fremkommet, ikke bør vise Paa-
staalighed fra nogen af Siderne, men gaa ind paa det Mellemsforslag, som nu foreligger, hvorved alle Parter, naar man tager Theorierne bort, i Virkeligheden ville kunne komme til at indrette deres Forhold til Præsten paa den Maade, der stemmer overens med deres hele Opfattelse og med deres Hjertelag. Derfor ønsker jeg nu, at Thinget vil vedtage dette Forslag, uagtet jeg ved den forrige Behandling stemte for det, der for Diebliffet staar i Loven.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg vil blot tillade mig et Par korte Bemærkninger, nærmest i Anledning af, hvad der blev ytret af den sidste Taler, og fordi jeg tror, at det maasse derved kunne lykkes at fjerne adskillige Misforstaaelser, som muligens endnu vilde komme til orde igjennem senere Talere, naar det ikke strax fra min Side blev udtalt, hvad jeg her har at bemærke. Da jeg læste det Vædringsforslag, som nu er det eneste til § 16, der er tilbage, blev jeg overmaade forbauset ved at se det andet Stykke af Forslaget; det var mig aldeles umuligt at finde nogensteds Mening deri. Dette: „Søvrigt“ var det Ord, hvorover jeg snublede, og som jeg endnu ikke er kommen tilbage fra. Efterat man umiddelbart iforveien har sagt, at Præsten Intet maa modtage, at der Intet maa gives ham i Form af Penge eller Andet for en hvilkensteds af hans Embedsforretninger — og det er netop sagt i Vædringsforslaget — er det mig ubegribeligt, hvad det vil sige: „Søvrigt er Præsten berettiget til at modtage osv.“ Der synes virkelig at være en høist mærkkelig Modsigelse tilfæde, og jeg har ikke i, hvad der hidtil er sagt, kunnet finde Noget til Oplysning om, hvad der er den virkelige Mening af disse Ord. Det ærede Medlem for Ribe Amts 4de

Balgfreds (Termansen) søgte, skjøndt han er en Modstander af Forslaget, at give det en velvillig Forklaring, som skulde gaa ud paa, at det dog paa en Maade kunde kaldes et Forslagsforslag. Jeg indrømmer, at det ærede Medlem var i en vanfælig Situation derved, thi for mig stiller det sig som den mærkværdigste Art af Forlig eller Smødefommen, jeg nogensteds har set, men det var i denne Forlegenhed, at det ærede Medlem mente, man dog kunde finde Noget, som med en høj Grad af Velvillie kunde udtydes som en Smødefommen, nemlig, at man ved det andet Stykke af Forslaget opnaade, at Præsterne ikke ganske kom til at staa som andre Statsembedsmænd. Det gjør mig virkelig ondt at maatte tage dette fra det ærede Medlem, saaledes at der slet ikke bliver nogen Smødefommen i Forslaget, thi jeg paastaar, at altsat det Samme, der her siges om Præsterne, gjælder om alle andre Embedsmænd. Det er tilbørlig berørt af Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 5te Balgfreds (Høgsbro), og det er en fuldkommen given Sag, at man kan give alle mulige Embedsmænd, ogsaa Dommere, om det saa skal være, en Gave. Man kan fortræffelig give dem en saadan i Anledning af deres Fødselsdag, ikke at tale om deres Sølvbryllup, og ved Jubilæer er det, som bekjendt, meget almindeligt at give Foræring. Der er aldeles Intet til Hinder for at give Embedsmænd Gaver, naar det blot ikke sker i Anledning af deres Embedsforretninger, og det Samme gjælder om Præsterne, men det forekommer mig da rigtignok, at den mathematifke Slutning deraf bliver, som den ærede Rigsdagsmand selv erkjendte, at der ingen Forskjel er, og det var dog derpaa, at det ærede Medlem støttede den velvillige Formening, at der her var en Smødefommen. Det er aldeles sikkert, at der her slet ikke er sagt Noget, som ikke ogsaa gjælder om andre Embedsmænd, og det forekommer mig altsaa klart og givet, at dette Stykke baade kunde og burde have været udeladt, om ikke af anden Grund, saa dog af den, at det kunde lede til Misforstaaelse. Sagen er imidlertid den, at man har været tilbørlig til at ville lægge noget ganske Andet ind i denne Bestemmelse, hvilket